

Чечельницький район

Територія – 1,07 тис. км²

На території району знаходиться 22 населених пункти, що підпорядковані 1 селищній та 15 сільським радам

Кількість населення – 24,4 тис. осіб

Відстань від райцентру до м. Вінниці автошляхами – 165 км.

Річки: Савранка, Дохна

Адміністративний центр району – смт Чечельник

Населення – близько 5,7 тис. осіб

Телефонний код: 0-4351

Мапа Чечельницького району

Герб Чечельницького району

«Землі не прагли ми чужої,
Про власну мріяли щомить.
Про хлібне золото на полі,
Про неба чистого блакить...»

М.Гальчинський

Чечельниччина... Яка милозвучна назва краю, які привітні, працюючі люди по обидва боки річки Савранки проживають у ньому. Нагорі, на збитому блискавкою дубі, вимостив собі гніздо лелека, величний, оспіваний в народі птах. Стоїть він на одній нозі, озирає сріблясті шатра акації, що оповила Чучельник густим медовим духом. І серед цього зелено-білого килима на щедрому сонці своїми банями виблискує новий собор.

Район розташований на південному сході Вінницької області. Лежить на мальовничих пагорбах Подільської височини у південній лісостеповій зоні України при річці Савранка, правій притоці Південного Бугу.

Межує на заході – з Піщанським, на півночі – з Тростянецьким та Бершадським районами Вінницької області, на сході – з Балтським, на півдні – з Кодимським районами Одеської області.

Район утворений у 1923 р. За роки радянської влади його тричі ліквідовували і приєднували до Бершадщини. Останній раз об'єднання відбулося у 1962 р., а з 1966 – його поновлено в існуючих межах.

З корисних копалин є поклади піску, червоної глини, що використовуються в будівництві та для виготовлення цегли. В с. Тартак знайдено поклади бурого вугілля, але запаси його невеликі і промислового значення не мають.

Чечельницький край – це жива історія багатьох поколінь людей, що здавна заселяли ці благодатні землі, їх тяжкої, невтомної і самовідданої боротьби за своє існування. І разом з тим – це чиста й невичерпна скарбниця духовності, високої моральності і культури, що бере свій початок з сивої давнини.

У 1978 р. на території селища знайдено поселення часів трипільської культури кінця IV - початку III тис. до н.е. та черняхівської культури II-V століття н.е. У кінці XV - на початку XVI ст. тут, як і на півдні Київщини, формувалося козацтво. З тих часів у Чечельнику збереглася складна система підземних ходів, висота яких - до двох метрів, у цих ходах було зроблено чимало знахідок козацьких часів.

Розкопаний у 1961 р. скелет мамонта біля с. Ольгопіль і нині залишається окрасою Вінницького обласного краєзнавчого музею. До речі, село Ольгопіль вперше у письмових документах згадується під назвою Рогузка - Чечельницька як прикордонний пункт між володіннями Речі Посполитої і Буджацької орди у 1780 р. Хоча ця територія заселялася людиною здавна, про що свідчать виявлені тут рештки поселення трипільської культури. З 1795 р. село перейменоване на честь онуки цариці Катерини II, якій під час подорожі дуже сподобалася ця місцевість.

Найдавніша ж письмова згадка про Чечельник відноситься до 1529 р. У документі йдеться про польські і литовські прикордонні сторожі, які мали стежити за рухом татар. Чечельник був одним із найпівденніших населених пунктів, до якого висилалася сторожа з Брацлавської фортеці. Тому, як населений пункт він виник раніше. Навіть на мапі М.Кузанського (1401 - 1464 рр.) зображено річку Савранку.

Є кілька версій як і ким був заснований Чечельник. Дослідники вважають, що немає підстав стверджувати нібито Чечельник заснував на початку XVII ст. відомий шляхетський рід Чечелів. Вивчаючи походження роду встановлено, що ніякого відношення до назви міста він не мав. На початку XVI ст. на річці Савранка вже існував Чечельник, а Чечелі в цей час були просто Судимонтовичами, і, ймовірно всього, прізвище перейшло до них від старої назви місцевості. Деякі польські джерела відзначають, що Чечельник має тюркську (татарську) назву і по-татарськи називався Чачанлик. Підтвердженням цієї версії є легенда, що Чечельник засновано у XVI ст. татариним-утікачем Чаганом, який одружився з православною дівчиною, перейняв

православну віру і поселився на правому березі Савранки. Хутір називався Чаганлук. З часом назва трансформувалася в Чачанлик, пізніше Чечельник.

Та хто б не був першим поселенцем та засновником Чечельника, то були мужні, сильні і сміливі люди, які не боялися переселитися на околиці країни, що межували зі степом. Небезпека від татар тут була звідусіль, проте феодальний гніт зовсім відсутній.

Першими поселенцями здебільшого були козаки, які обрали для проживання захищені природою місця. З одного боку територія поселення омивалася річкою Савранкою, а з інших – глибокими ярами. Про первісне розміщення поселення свідчать підземні ходи, які й до сьогодні збереглися на території селища. Жителі Чечельника з самого початку змушені були копати підземелля, які ставали чи не єдиною надійною схованкою від татарської небезпеки. Чечельницькі ходи викопані на глибині від 2 до 5 метрів з шириною ходів – 85 - 90 см. У різний час в них було знайдено чимало цінних речей минувшини, зокрема дворучний меч, шаблю, ятаган, пістоль, пляшки з вином, сувої тканини. Саме в цих місцях у кінці ХУ – на початку ХVІ ст. формувалося українське козацтво.

Значний розвиток Чечельника припадає на першу половину ХVІІ ст. Край швидко заселяється. Чечельник виростає в містечко, позначення якого є вже на карті Г. де Боплана, але назва не сучасна, а Чачанік. Статус міста воно мало з 1635 до початку ХХ ст.

Про посилення ролі Чечельника як прикордонного містечка у першій половині ХVІІ ст. свідчить той факт, що у 1635 р. ухвалою польського Сейму було вирішено запровадити тут склади вин і медів волоських. Купувати ж угорські товари купці могли лише в містах, де знаходилися склади. Старостам і митникам надавалося право заарештовувати і конфісковувати товар, куплений за кордоном поза складами. Чечельник стає торговим посередником, про що свідчать скарби монет, які час від часу знаходять на території селища.

Визвольна війна українського народу 1648-1654 рр. не оминула і Чечельницькі землі. Вже 1648 р. загопи Максима Кривоноса звільнили його від поляків. Серед 35 козацьких полків, був і Чечельницький полк, який пізніше злився з Брацлавським. У складі Брацлавського полку Чечельницька сотня брала активну участь у багатьох боях. Містечко часто переходило з рук у руки. Землі прагнули захопити татари і турки, поляки і росіяни. У 1671 р. Чечельник стає резиденцією знаменитого запорізького отамана Івана Сірка. Звідси він відбивав напади татар Білгородської орди.

В епоху гетьмана Івана Мазепи Чечельником володів полковник Дмитро Чечель – герой Батуринської битви. Це про нього у поемі «Полтава» згадував О.Пушкін: «На плахе гибнет Чечель». Царські війська полонили його і в Москві четвертували.

Чечельник у ці часи продовжує залишатися значним торговельним містечком. Цьому сприяло його зручне розташування на торговому тракті.

У першій половині ХVІІІ ст. Чечельник переходить у володіння польських магнатів Любомирських. На той час єдиним великим підприємством тут був кінний завод С. Любомирського. Щоб ополячити українське населення й зміцнити свою владу, Любомирські будують 1751 р. кам'яний костюл, названий ім'ям святого Йосипа Обручника. В головному вівтарі цього храму була вміщена копія ікони Ченстоховської

Богоматері, намальована невідомим малярем XVIII ст. З часом ікона Богородиці прославилася на Поділлі своєю чудодійністю і завдяки якій Чечельник став знаним святим місцем. Сьогодні цей прекрасний старовинний храм відновили і розпочали будівництво францисканського чернечого дому (монастиря).

1794 р. Чечельник перейшов у підданство Російської імперії. Через два роки С. Любомирський продає маєток у російську казну. На момент його продажу панщина в краї була «несносною» і «разорительною». Царський уряд дарує його графові Гудовичу, а потім він переходить до його спадкоємців. Чечельник було перейменовано на Ольгопіль. Він стає повітовим центром у Вознесенській, а згодом у Подільській губернії. У 1812 р. повітовий центр перевели у село Рогузки-Чечельницькі, перейменованого на Ольгопіль, а Чечельнику повернули його попередню назву.

Одним з перших підприємств у містечку значиться цегельний завод, відкритий Гудовичем 1860 р., запрацював спиртовий завод, а 1875 р. – почала діяти цукроварня. Крім того свою продукцію випускали свічковий та кісткопальний заводи. Щороку в Чечельнику відбувалося 26 великих базарів та дві п'ятиденні ярмарки.

Яскраву сторінку в історію Чечельника вписав рід графа І.В. Гудовича, який був потомком славного українського козацтва, не в першому його поколінні, хоча й служив Російській державі. Чималих зусиль граф доклав аби ліквідувати присутність у краї турків та татар, які своїми безкінечними навалами постійно загрожували життєдіяльності мешканців краю.

До того ж І.В. Гудович прагнув вірно служити Україні, збираючи воєдино втрачені колись українські землі. Постать фельдмаршала до цього часу залишається незаслужено забутою в нашій державі. Україні він присвятив чимало добрих справ, в ній і помер.

За його ініціативи і сприяння було розпочато будівництво Свято-Михайлівського православного собору, що й нині є окрасою Чечельника.

Основну частку в його спорудження та оздоблення вніс уже син Івана Васильовича – граф Андрій Іванович Гудович.

Церква мала три престоли: головний в ім'я Іоанна Златоуста та бокові Покровський і Михайлівський, названі іменами колишніх церков. Був виготовлений і дзвін, вагою 107 пудів 18 фунтів. Новий храм став одним з найкрасивіших на Поділлі.

30-ті роки XX ст. – страшні роки. Масові репресії, голод, гинули люди, гинула країна, гинула національна культура, традиції. Створене роками тепер нещадно руйнували. Руйнували і божі храми. Не минув цієї участі і Чечельницький храм.

Влітку 1937 р. в Чечельник з гарнізону була викликана група саперів. Чечельничан, які жили неподалік від церкви, попередили, щоб вони заклеїли вікна паперовими смужками. До приреченої споруди задалегідь почали збиратися люди. Вони просили не руйнувати храм, а зберегти його як історичну пам'ятку, як витвір архітектури. Та їх слів ніхто не хотів слухати. Військові, міліція тіснили юрбу від споруди. Нарешті солдати теж відійшли від неї подалі.

Округу струсонув потужний вибух. Та храм витримав перший удар. Тільки тріщини заміїлися по стінах у різні боки. Вже потім сапери визнавали, що такої міцної споруди підривати їм ще не доводилося. Знову солдати взялися начиняти вибухівкою фундамент. Заклали її в самому приміщенні, та й заряд підсилили у декілька разів.

Здавалося, небо і земля розкололися навпіл. У багатьох навколишніх хатах, аж до спиртового заводу, повилітали шибки, повідкривалися двері. З-під храму блиснуло гримотливе полум'я. Густі клуби диму окутали будівлю. З усіх вікон жбухнуло червоним цегляним пилом.

За словами очевидців, храм весь ніби піднявся вгору на кілька метрів, завис на якусь мить над землею, ніби змагаючись з невідворотною долею. Потім враз осів у димове клубовисько і з жахливим тріском і гуркотом розвалився.

Невдовзі найняті люди почали розбирати руїни. Та розбирати залишки старої будівлі виявилось нелегко. Залиті старовинним розчином цеглини швидше лопалися по цілому, ніж там, де їх єднав загуслий розчин.

У відновленні храму на початку 90-х рр. ХХ ст. брали участь майже всі мешканці краю. І храм піднявся з руїн. Ще вищий, величніший, ніж був колись. Далеко видно його сяючі на сонці білі куполи.

Інтер'єр собору оброблено деревом, яке дихає «живим теплом». Центральний іконостас має чотири яруси. Північний присвячений священномученику Іполіту, південний – апостолам Петру і Павлу, центральний – Архистратигу Михаїлу. Іконостасні ікони написані викладачкою іконописної школи Сергієва Посада на спеціальних полотнах, привезених із священного Афону, та оздоблених орнаментом чеканки «басма» і сусальним золотом.

Собор має особливу акустику завдяки формам склепінь, бань, подвійному даху, підняттю підлоги на 0,7-1,5 м над землею.

[Каташинська церква](#)

П'ятнадцятою перлиною з двадцяти однієї, визнаних на Вінниччині, є Храм Покрови Пресвятої Богородиці, що знаходиться у мальовничому с. Каташин. Його збудували 1778 р. стараннями місцевого поміщика і селян на місці церкви, спаленої татарами під час російсько-турецької війни. Освятив храм чечельницький дякон Федір Новаховський на честь Покрови Пресвятої Богородиці. Церква дерев'яна, трикупольна. Припускають, що художнє оздоблення робили італійські майстри. Окремо від церкви у 1820 р. спорудили дзвіницю, яка в 30-х роках ХХ ст. була зруйнована. Нещодавно стараннями отця Миколи і віруючих проведено капітальний ремонт храму, перекрита покрівля, куполи. У церкві знаходиться старовинна ікона Божої Матері

«Каташинської», яка місцевими жителями вважається чудотворною.

Останнім часом у туристів значно зростає інтерес до релігійних пам'яток України, і в разі державної підтримки, Чечельниччина може представити їм неперевершені зразки релігійного мистецтва. Шість її храмів занесено до Державного реєстру національного культурного надбання. Деяким з них виповнилося по 200 років.

Після смерті А.І. Гудовича, його чечельницька вотчина переходить до онуки К.М. Орлової. У 1871 р. її власником стає чоловік Микола Олексійович Орлов, що походив з роду князів Орлових, які брали активну участь у зведенні Катерини II на престол.

Відомий він як автор історичних та політико-аналітичних праць, був послом у Великобританії, Німеччині, Бельгії, Франції. Кипуча військова та дипломатична діяльність князя Орлова не дозволяла йому часто бувати у Чечельнику. Проте він відвідував містечко, детально цікавився господарством свого помістя. Успадкувавши маєток разом із кінним заводом, Микола Олексійович зайнявся розведенням орловських рисаків, надзвичайно дорогих і популярних у Європі. Було проведено і реорганізацію заводу. Орлови поставили його на професійну основу, ввели посади наїзників і жокеїв. Біля кінного заводу князь посадив красивий парк, облаштував фонтанами, огородив кам'яним муром. У парку побудував двоповерховий дзеркальний маєток з усіма необхідними допоміжними спорудами – конторою прикажчика, пекарнею, їдальнею, кузнею, а також житлові будинки для прислуги. Було збудовано водопровід, по якому вода з джерела керамічними трубами текла до маєтку, де забезпечувала і палац, і кінний завод. Крім заводу, князь мав економії у 9 селах, на землях яких в основному вирощували цукрові буряки. Їх переробляли на місцевому цукровому заводі, збудованому акціонерним товариством у 1875 р.

На той час цукрова промисловість у Подільській губернії була однією з провідних. Отримавши у власність спиртовий завод, Орлови реконструювали і його. 1896 р. завод вже виготовляв першу продукцію.

У кінці XIX ст. в Чечельнику будуються пивоварний та маслозавод. Пиво з заводу князя Орлова поставлялося навіть до царського двору та вивозилося за кордон.

Князі Орлови зробили значний внесок у розвиток промисловості, та підвищення рівня лісового та сільськогосподарського виробництва краю. На той час вони вважалися одними з кращих господарів лісу у південно-західних губерніях. Лісові масиви Ольгопільського повіту дійсно займали найбільшу площу в усій Подільській губернії. При їх володарюванні значно посилювався вплив православної церкви.

[Парк князя Орлова](#)

Після смерті князя господарськими справами помістя займалися його діти.

На початку XX ст. у Чечельнику діяла 1 православна церква, 1 римо-католицький костюл, 6 єврейських молитовних шкіл, міністерське двокласне училище, сільське училище, єврейське училище, поштово-телеграфне відділення, станова квартира, волосне правління, волосний банк, міщанська управа, урядний пункт, лікарня, аптека та 2 аптечних склади, акціонерне товариство, цукровий завод, винокурний ректифікаційний, пивоварний, цегельний заводи, 4 водяних млини, паровий млин, 11 заїжджих будинків.

Перша світова війна негативно позначилася на господарстві містечка. Нестача робочих рук і тягла призвели до скорочення обсягу сільськогосподарського виробництва, занепадали селянські господарства, зменшилися посіви цукрових буряків і зернових. У 1915 р. закрили спиртовий завод.

У березні 1917 р. селяни Чечельника разом з солдатами 17-го піхотного полку почали розподіляти землі князя Орлова. Після Жовтневої революції в краї, як і в цілому в Україні, почався довготривалий хаос. Від пожежі на спиртовому заводі, згоріло за різними даними від 400 до 700 людей. Спалили і палац князя Орлова – цінну пам'ятку архітектури і окрасу Чечельника. Повсталим людом було розграбовано і знищено кінний завод. Майже все, що будувалося десятками років було безжально знищено за декілька років революції і громадянської війни.

У січні 1918 р. в Чечельнику встановлено владу більшовиків, але бажаний спокій не настав. Побували в краї польські легіонери, австро-німецькі війська, петлюрівці, денікінці, більшовики. У 1920 р. в містечку і в районі остаточно встановилася радянська влада. Але грабівницька більшовицька продрозверстка викликала масове невдоволення селян і край знову охопили повстання під проводом Заболотного, Шепеля, Матоли, Солтиса, Коваленка, Боровського, Добровольського. Опір новій владі припинився лише тоді, коли продрозверстка була замінена твердими податками. Однак, більшовики не пробачили чечельничанам їхніх виступів і 1921 р. повітовий центр з Ольгополя був перенесений до Бершаді. 1923 р. Чечельник стає районним центром Тульчинського округу і обидва міста Чечельник і Ольгопіль були переведені в категорію сіл.

Після закінчення громадянської війни починається активна відбудова господарства, стан якого був просто жахливий. Населення містечка зменшилося наполовину. Підприємства лежали в руїнах. З 15 грудня 1921 р. при цукроварні відкрилася індустріальна професійна школа ім. тов. Зинов'єва. Для відбудови спиртзаводу прибув інженер Васильєв. 1925 р. виникає сільськогосподарський колектив «Життя» і на чечельницьких полях з'явився перший трактор. Відновили роботу спиртовий та цукровий заводи, тютюнова фабрика, пивзавод, майстерня по ремонту сільськогосподарського та млинарського устаткування, маслозавод. Стали до ладу райхарчокомбінат, 6 різних артілей, невеличкі майстерні.

Та поряд з позитивними зрушеннями, край не оминула трагедія страшного голодомору 1932-1933 рр. Найбільший голод був у с. Луги, Червона Гребля, Бритавка. Зачепили регіон і сталінські репресії, особливо серед римо-католиків. За деякими даними тільки в 1936-1938 рр. по району було репресовано більше 800 чоловік.

Не встигли мешканці краю отямитися від наруги радянської влади, як почалася Велика Вітчизняна війна. І знову настали лихі і трагічні роки.

Більше тисячі чечельничан билися з ворогом на фронтах війни. 502 з них нагороджено бойовими орденами і медалями. Капітан А.Гриб за виявлену мужність у боях на Курській дузі отримав звання Героя Радянського Союзу. Прославилися в боях генерал-майор С. М. Подольський, майори Л.Д. Кулеба, С.І. Путковський. А колишній робітник цукрового заводу, рядовий М. Ольшанський у грудні 1944 р. на території Угорщини повторив подвиг О. Матросова.

Трудовим героїзмом жителів Чечельниччини сповнені важкі післявоєнні роки. Довелося вкотре відновлювати та відбудовувати розорене війною господарство, культурні і освітні заклади та власні помешкання.

Нині це – сільськогосподарський район, що є одним з найвіддаленіших від обласного центру. Тут діють 18 сільськогосподарських товариств з обмеженою відповідальністю

(з яких 15 рентабельні) та 26 фермерських господарств. Основною спеціалізацією сільськогосподарських підприємств всіх форм власності в рослинництві є вирощування зернових культур, цукрових буряків, а в тваринництві – виробництво м'яса та молока.

Промисловість району представлена п'ятьма підприємствами: Чечельницький спиртовий завод, ТОВ «Чечельницький молочний завод», науково-виробнича фірма «Полімер газ», ВАТ «Чечельницьке РП «Агромаш», ЗАТ «Лікєро-горілочний завод «Імперіал». Всього діють 204 підприємства та організації всіх форм власності. Нараховується 887 суб'єктів малого підприємництва.

Історія краю тісно переплітається з діяльністю багатьох державних і політичних діячів України, Польщі, Росії: козацького кошового отамана Івана Сірка, видатного російського полководця графа Івана Васильовича Гудовича, князів Любомирських, Орлових, героя Батуриної битви полковника Дмитра Чечеля та багатьох інших. З Чечельницькою землею пов'язані імена таких видатних людей, як В.І. Пелле – Героя Соціалістичної праці, кавалера орденів Слави 3-х ступенів, Р.Ю. Сідельникова – письменника, В.П. Баланівського – заслуженого лікаря України, Кларисе Ліспектор – відомої бразильської письменниці.

У селі Ольгопіль народився український театрознавець, дослідник творчості Леся Курбаса Микола Лабінський.

Чечельниччина – це земля безкраїх лісових масивів, що утворюють тут особливий клімат. Ліси займають 28,3% загальної площі району. Значна їх частина є природоохоронним фондом. «Куренівська дача», «Бритавська дача», Вербський ліс, «Стратіївська дача», Вирвиживський ліс багаті на птахів, тваринний та рослинний світ. Чимало приємних знахідок чекає на любителів - грибників. Тут зустрічається білий гриб, підберезник, підосичник, маслюк, рижик, лисичка, опеньок осінній та інші.

У ботанічних заказниках зростає чимало рідкісних для України видів рослин у тому числі й лікарських. Тут водяться козулі, кабани, вовки, лисиці, зайці, лосі та ін.

Головною рідкісною рослиною, що росте в урочищі «Терещуків яр», є відкасник татарниколистий, представник великої родини айстрових. Цю цінну рослину образно називають «ботанічним дивом», тому що відкасник зачаровує людей своєю оригінальною красою та дивує особливостями біології. Це «жива викопна рослина» – релікт, який дійшов до нашого часу з третинного періоду.

На північний захід від Чечельника, серед розораних полів у невеликій балці, на крутосхилі, зберігся незайманий шматочок степу – «Кручогори». Не дивна назва приваблює сюди любителів природи, а його рослинний світ. Ранньої весни схили голубіють від фіалок, а влітку тут панує ковила, що для Вінниччини є зникаючою рослиною. Лише її назва оживляє в пам'яті живу картину ковилового степу, яким можна вдосталь насолодитися, побуваючи у цьому дивному краї.

На основі цих заповідних територій створюється Національний природний парк «Південне Поділля».

А ще, на вас чекає зустріч з головною річкою Чечельницького району – Савранкою, з її притоками та мальовничими берегами, де можна покупатися та позасмагати далеко від цивілізації. Річка Савранка настільки цікава і таємнича, що люди, які живуть на її

берегах, склали про неї легенди, які із задоволенням повідають місцеві старожили всім бажаючим.

Зберігають тут давні народні традиції і ремесла. Викликає захоплення своїми талантами Василь Йосипович Колісник, що мешкає в смт Чечельник і якому нещодавно виповнилося 90 років. Він спорудив міні-кузню, де ковалює. Тут і проста деревина перетворюється на унікальні речі. Приміром, Василь Йосипович зробив санки, які виглядають як справді панські: з різьбою та легкими металевими і дерев'яними деталями. Краса! Займається Василь Йосипович і бондарством. А ще вміє робити вози. Це ціла наука. Особливо, коли робиться обід для колеса.

Свято «Маланки» в с. Червона Гребля, що вважається головним святом села, зберегло багато архаїчних рис цієї обрядової події, а саме: урочистий поздоровчий обхід села, маскарадні групи, наявність в них травестованих персонажів двох типів, ритуальні удари спеціальними знаряддями – «файдами», ритуальна мова, спів, танець, перестрибування через вогонь, купання в річці, прикраса головних уборів, «файфа» тощо.

Чечельниччина щедра на неперевершених майстрів з випікання короваїв, вишивки, різьби по дереву, народних художників.

Зберігають, примножують і передають нащадкам усі кращі надбання національної культури фольклорно-етнографічні ансамблі «Стратіївчанка» (с. Стратіївка), «Демівчанка» (с. Демківка), «Женчик» (с. Білий Камінь). У їх репертуарі чимало віковичних історичних, ліричних та жартівливих народних пісень. Всього у районі працює 105 гуртків художньої самодіяльності, п'ять колективів носять звання народних самодіяльних.

Цікаву роботу з пропаганди та збереження народних звичаїв і обрядів краю, його історії і культурних надбань проводять бібліотеки.

То ж на вас чекають приємні зустрічі з унікальними історичними, культурними та археологічними пам'ятками, неповторними архітектурними спорудам, первозданною природою, які залишать у вашій пам'яті незабутні враження, нададуть заряд бадьорості, збагатять ваш духовний світ.

Районна державна адміністрація – вул. Леніна, 31, тел: 2-12-05, 2-14-63

Районна рада – вул. Леніна, 31, тел: 2-25-09, 2-23-40

Відділ культури і туризму – вул. Котовського, 8, тел: 2-10-81, 2-21-81

Районний будинок культури – вул. Леніна, 33, тел: 2-12-61

Автостанція – вул. Радянська, 65, тел: 2-10-00

довідкове бюро – тел: 09.

Режим роботи: з 04.20 год. до 16.20 год.;;

Телефонний зв'язок:

ЦЕХ Електрозв'язку №14 – вул. Котовського, 2, Режим роботи: з 8.00 до 17.00, без перерви.

Районний вузол зв'язку – вул. Котовського, 2, Режим роботи: з 8.00 до 17.00, без перерви.

Мобільний зв'язок: Kuivstar, UMC, Beeline, Life.

Банки:

«Ощадбанк» – вул. Котовського, 9, тел: 2-13-36

Режим роботи: з 8.00 до 17.00, перерва на обід з 13.00 до 14.00.

«Райффайзен банк «Аваль» – вул. Леніна, 25, тел: 2-15-60.

Режим роботи: з 8.00 до 17.00, перерва на обід з 12.00 до 13.00.

«Приватбанк» – вул. Леніна, 32, тел: 2-21-60

Режим роботи: з 8.00 до 17.00, перерва на обід з 13.00 до 14.00.

Страхова компанія:

ВАТ НАСК «Оранта» – вул. Леніна, 32, тел: 2-21-47.

Режим роботи: з 8.00 до 17.00, перерва на обід з 13.00 до 14.00.

Лікарня:

Чечельницьке районне територіальне медичне об'єднання – вул. Карла Маркса, 60,

швидка допомога – тел: 2-19-03, 03

Аптеки:

ВАТ АП «Медпрепарати» – вул. Карла Маркса, 39, тел: 2-23-04

Режим роботи: з 8.00 до 17.00, без перерви.

АП «Байкал-Україна» – вул. Карла Маркса, 60, тел: 2-24-39

Режим роботи: з 8.00 до 15.42, без перерви.

Готелі:

«Сінай» – вул. Жовтнева, 9, тел: 2-22-66

Перукарні:

«Сінай» – вул. Жовтнева, 9, тел: 2-22-66

Режим роботи: з 8.00 до 17.00, без перерви.

Магазини:

«Сінай» – вул. Жовтнева, 9, тел: 2-22-66

Режим роботи: з 8.00 до 22.00, без перерви.

Універмаг – вул. Леніна, 34,

«Океан» – вул. Жовтнева, 38, Режим роботи: з 8.00 до 21.00, без перерви.

Кафе:

«Сінай» – вул. Леніна, 45, тел.: 2-16-25

час роботи: з 8.00 год. до 23.00 год.;

«Стара чайна» – вул. Леніна, 20, тел.: 2-24-08;

час роботи: з 8.00 год до 20.00 год.;

«Молодіжне» – вул. 55-річчя СРСР, 1

час роботи: з 8.00 год до 23.00 год.;

Музеї:

Ольгопільський народний історико-краєзнавчий музей,

адреса: вул. Леніна,

експонатів – 1624, графік роботи: з 9.00 до 18.00.

Культові споруди:

[Свято-Михайлівський храм](#)

Свято-Михайлівський храм – вул. Котовського, 12

[Костьол](#)

Костьол Опіки Святого Йосипа – вул. Леніна, 35.

Телефони першої необхідності:

Міліція – тел: 102, 2-24-02.

Швидка невідкладна допомога– тел: 103, 2-19-03.

Пожежна охорона – тел: 101, 2-11-01

Таксі – тел: 2-11-41